

השלטון של אותו גוף העץ, החלק של ישראל, הוא רוצה לשמר אותם ולתת שלום בכלם, ועל זה שבעים פרים של חג הסוכות, לתת שלום לשבעים ענפים שבתוף העץ.

ועל זה מי כמכה באלם ה' (מח זה

באלים? העץ, כמו שנאמר (ישעיה א) כי יבשו

מאילים אשר חמדתם. שאותו עץ שהיו עובדים

לדפוס אחר שהיה חקוק בתוכו, ונקרא אילים (עץ)

מי כמכה שיעשה כמעשיך וירחם

על הכל. מי כמכה בכל אותו

סביב העץ, שאף על גב שהוא

שולט - שומר את הכל, שומר את

כל השאר, ולא רוצה לעשות

עמהם כליון. מי כמכה נאדר

בקדש - באותו כח עליון שנקרא

קדש, נאדר בקדש ממש, ונקרא

כח ה' נעם ה', והרי בארנו את

הדברים.

מי כמכה באלם ה'. רבי יוסי

פתח, (קהלת א) ראיתי את כל

המעשים אשר נעשו תחת השמש

והנה הפל הכל ורעות רוח.

שלמה המלך שהתעלה בחכמה

יתרה על כל בני העולם, איך אמר

שכל המעשים הם הכל ורעות

רוח? יכול אף מעשה הצדקה?

והרי כתוב (ישעיה לב) והיה מעשה

הצדקה שלום? אלא הרי פרשוה,

כתוב כל המעשים אשר נעשו

תחת השמש. שונה מעשה

הצדקה, שהוא למעלה מן

השמש.

והנה הפל הכל ורעות רוח, מה

זה אומר? אם תאמר הפל הכל

כמו שבארנו, שהוא בסוד

החכמה, כמו שנאמר הפל הכלים

אמר קהלת. ואותם הכלים קיום

של העולם שלמעלה ושלמטה.

מה תאמר בזה שכתוב כאן הפל

הכל ורעות רוח? והרי דבר זה תחת

השמש כתוב.

אלא כך פרשוה וכך הוא. בא

ההוא דשליט עליהו, וישראל אחידן ביה. פד מטא עליהו שלטנותא דההוא (דף נ"ט ע"א) גופא דאילנא, חולקא דישראל. בעי לנטרא לון, ולמיהב שלמא בכלהו. ועל דא שבעים פרי הוג, למיהב שלמא לשבעין ענפין דבגו אילנא.

ועל דא מי כמוכה באלם יי'. (מאי באלים. אילנא. כמח

דאת אמר, (ישעיה א) כי יבשו מאילים אשר חמדתם. דהוא אילנא,

דחיו פלחין לחר דפוסא, דמחנקין בגויה. ואקרי אלים אילנא) מי

כמכה דיעביד פעובדך וירחם על כלא. מי

כמכה בכל ההוא סחרניה דאילנא דאף על גב

דאיהו שלטא, נטיר לכלא, נטיר לכל שאר,

ולא בעיא למעפד עמהון גמירא. מי כמכה

נאדר בקדש, בההוא חילא עלאה דאקרי

קדש. נאדר בקדש ממש, ואקרי כח יי' נעם

יי', והא אוקימנא מילי.

מי כמכה באלם יי'. (שמות טו) ר' יוסי פתח (קהלת

א) ראיתי את כל המעשים אשר נעשו תחת

השמש והנה הפל הכל ורעות רוח. שלמה

מלכא, דאסתלק בחכמתא יתירא על כל בני

עלמא, הין אמר דכל עובדין הכל ורעות

רוח. יכול אף מעשה הצדקה, והא כתיב (ישעיה

לב) והיה מעשה הצדקה שלום. אלא הא

אוקמוה, כל המעשים אשר נעשו תחת

השמש פתיב. שאני מעשה הצדקה, דאיהו

לעילא מן שמשא.

והנה הפל הכל ורעות רוח, מאי קא מיירי. אי

תימא הפל הכל כמח דאוקימנא, דאיהו

ברזא דחכמתא, כמח דאת אמר הפל הכלים

אמר קהלת, ואינון הכלים קיומא דעלמא

דלעילא ותתא. מאי תימא בהאי, דכתיב הכא,

הפל הכל ורעות רוח. (והא מלכא דא תחת השמש כתיב).

אלא הכי אוקמוה, והכי הוא. תא חזי,